

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра економічної теорії, обліку та оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-методичної роботи

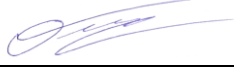
/ Г.М. Тонкачєєв /
квітня 2021 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Державне регулювання інституційних трансформацій в економіці

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
051	Економіка

Розробники:	
Лич В.М., д.е.н., професор	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)
Головаш Б.Е., к.е.н., доцент	
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)	(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування

протокол № 9 від «11» березня 2021 року

Завідувач кафедри

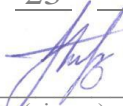

(підпис)

(Лич В.М.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено НМР КНУБА:

протокол № 8 від «23» квітня 2021 року

Голова НМР

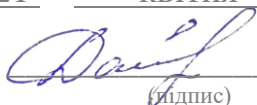

(підпис)

(Тонкачєєв Г.М.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено НМКС:

протокол № 8 від "21" квітня 2021 року

Голова НМКС

(підпис)

(Шпакова Г.В.)
(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: денна/вечіря										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних										
				Разом	Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Контр.			
051	Економіка	5,0	150	60	30	-	30	-	-	-	1	Залік	3	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у аспірантів системи знань з дисципліни «Державне регулювання інституційних трансформацій в економіці».

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади державного регулювання інституційних трансформацій економічних систем в умовах глобалізації, на засадах комплексної інтеграції національної економіки до сучасних світогосподарських процесів.

У процесі вивчення дисципліни у аспірантів формується відповідні знання і компетенції направлені на дослідження трансформаційних процесів у динамічних економічних системах і розуміння місця і ролі держави у цих процесах. Протягом навчання у здобувачів також формується розуміння інституційних перетворень в національній економіці, як складної, багаторівневої системи, що у сучасному глобалізованому суспільстві виходить далеко за межі національних господарств.

Вивчення даної дисципліни сприяє підвищенню рівня фахової підготовки аспірантів, закріплює у них навички науково-аналітичної роботи направлені на опрацювання проблем та завдань їх наукової роботи з позицій державних інтересів.

Структура та наповнення навчальної дисципліни допомагає здобувачам краще орієнтуватися у напрямку вибраного дисертаційного дослідження та сформувати відповідні інструменти і механізми державної регуляторної політики.

2. Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

<p>Інтегральна Компетентність (ІК)</p>	<p>Здатність розв'язувати складні комплексні проблеми в області професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає поглиблене переосмислення існуючих та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, що характеризується комплексністю і системністю професійних здібностей.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного і критичного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність обґрунтовувати власну думку українською та/або іноземною мовами, демонструючи повагу до мультикультурності, різноманітності, лідерські якості, авторитетність, відповідальність при спілкуванні з колегами, науковою спільнотою, суспільством. ЗК06. Здатність до критичного мислення, постійної переоцінки існуючого досвіду, самостійності, інноваційності в тій чи іншій області (наукової, освітньої, економічної, управлінської та ін.), отримувати і застосовувати знання та розуміння філософської методології наукового пізнання. ЗК07. Здатність до саморозвитку, самовдосконалення, самостійно здобувати і використовувати нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності, розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд, спілкуючись із науковою спільнотою, здатність використовувати поглиблені теоретичні та практичні знання, частина яких знаходиться на передовому рубежі даної науки.</p>
<p>Фахові (Спеціальні) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових</p>

	<p>досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійськомовних наукових текстів з економіки.</p> <p>СК03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та у реальному секторі економіки.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.</p> <p>СК08. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p>
7 - Програмні результати навчання	
<p>За загальними та загально-професійними компетентностями</p>	<p>РН01. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають</p>

	<p>можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.</p> <p>РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН09. Знати та розуміти філософську методологію наукового пізнання, демонструючи власний науковий світогляд та морально-культурні цінності, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, академічну доброчесність, повагу до різноманітності та мультикультурності в поєднанні з постійним самовдосконаленням науково-педагогічного рівня.</p> <p>РН10. Розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукувати нові ідеї та методи, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі.</p>
--	---

3. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття		Тема заняття	К-сть годин	
			Л.	Пр.
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інституціональної економіки.				
1	Тема 1.	Сутність інституціональної економіки та її місце системі економічних наук.	2	2
2	Тема 2.	Інституціональна структура ринкової економіки.	2	1
Змістовний модуль 2. Місце, зміст та роль держави у регулюванні економіки та інституціональних трансформацій.				
3	Тема 3.	Необхідність і загальні засади державного регулювання економіки.	2	1
4	Тема 4.	Державні інститути та механізм регулювання економіки. Державне регулювання трансформаційними процесами.	2	2
5	Тема 5.	Методи та концепції державного управління та регулювання економіки.	2	2
6	Тема 6.	Досвід державного регулювання економіки в інших країнах.	2	2
7		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 1 та 2.		2
Змістовний модуль 3. Стратегії економічного розвитку та трансформацій. Основні засади державного регулювання інституційних трансформацій в економіці.				
8	Тема 7.	Інституційні зміни та інституціональна політика.	2	2
9	Тема 8.	Системні трансформації економіки і суспільства у новітньому контексті.	2	2
10	Тема 9.	Сутність і специфіка якісних перетворень господарського життя суспільства.	2	2
11	Тема 10.	Основні чинники, механізми, вектори соціально-економічних трансформацій.	2	2
12	Тема 11.	Закономірності розвитку трансформації сучасних економічних систем.	2	1
13		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 3		1

Змістовний модуль 4. Напрямки формування національної стратегії інституційних трансформацій України.				
14	Тема 12.	Національні моделі трансформаційних економік.	2	1
15	Тема 13.	Механізми структурної та інноваційно-інвестиційної політики, як основа трансформаційної політики України.	2	2
16	Тема 14.	Проблеми та завдання сучасного етапу інституціональних трансформаційних процесів в Україні. Напрямки трансформації будівельної галузі України.	2	2
17	Тема 15.	Конкурентоспроможність національної економіки та стратегічні пріоритети інтеграції України до сучасної системи світового господарства.	2	2
18		Виконання письмової контрольної роботи з модулю 4.		1
19		Загалом	30	30

Індивідуальна робота (есе) на тему: «Використання досвіду інших країн в розбудові стратегії трансформації державної регуляторної політики на різних рівнях державного управління в Україні».

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інституціональної економіки.

Тема 1. Сутність інституціональної економіки та її місце системі економічних наук.

Предмет і метод інституціональної економіки. Об'єкти і суб'єкти інституціонального аналізу. Визначення одиниці аналізу в межах інституціонального напрямку досліджень.

Місце інституціональної економіки в системі економічних наук. Особливості інституціональної методології дослідження: теоретико-методологічні принципи, методи та інструменти інституціонального аналізу.

Сутність, класифікація і значення інститутів. Принципи їх взаємодії. Система інститутів. Значення інститутів.

Етапи розвитку інституціоналізму. Еволюція предмету та методології дослідження. класичний) інституціоналізм. Неоінституціональна економіка. Нова інституціональна економіка. Класифікація сучасних інституціональних концепцій. Теорії трансформації економіки і суспільства.

Тема 2. Інституціональна структура ринкової економіки.

Поняття та класифікація інститутів. Функції та роль інститутів. Порівняльна характеристика інституціональних рамок. Інституціональна структура та інституціональне середовище. Інституціональна структура ринкової економіки як одна з підсистем економічної системи суспільства.

Інституціоналізація ринкової інфраструктури. Шляхи та напрями розвитку ринкової інфраструктури. Наслідки розвитку ринкової інфраструктури. Основні складові інституційної структури ринкової економіки.

Змістовний модуль 2. Місце, зміст та роль держави у регулюванні економіки та інституціональних трансформацій.

Тема 3. Необхідність і загальні засади державного регулювання економіки.

Характерні риси сучасної ринкової економіки. Недоліки ринкової економіки. Необхідність, суть, функції, цілі та принципи державного

регулювання економіки. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання економіки.

Сутність державного регулювання, його мета та зміст Комплексний підхід до формування моделі системи державного управління.

Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору; теорія соціології; теорія менеджменту.

Рівні державного управління (міжнародний, загальнодержавний, регіональний галузевий, локальний).

Основи методології та організації державного регулювання економіки. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток.

Тема 4. Державні інститути та механізм регулювання економіки. Державне регулювання трансформаційними процесами.

Держава як центральний суб'єкт управління суспільно-економічними процесами. Сутність та функції держави. Державна влада як головна складова державного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Роль та функції держави в сучасній ринковій економіці. Об'єктивна необхідність державного регулювання трансформаційних процесів. Основні напрями державного регулювання ринкових перетворень. Функції держави в перехідній економіці.

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Загальна структура державного управління.

Ієрархія органів управління. Центральні, регіональні та місцеві органи управління. Система органів державного регулювання економіки. Роль державних органів України у впровадженні економічної політики: Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Національного банку, Антимонопольного комітету. Фонду державного майна, міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, місцевих державних адміністрацій.

Тема 5. Методи та концепції державного управління та регулювання економіки.

Сутність понять: «державне втручання в економіку», «державне управління», «економічна політика держави», «державна регуляторна політика», «державне регулювання економіки». Види державного «втручання» в економіку.

Визначення методів державного управління та їх класифікація. Методи прямого та непрямого впливу.

Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.

Сутність та характеристика основних видів державної економічної політики в Україні: соціальної, структурної, галузевої, інституціональної, інвестиційної, грошово-кредитної, бюджетної, цінової, податкової, демографічної, антимонопольної, інноваційної, валютної, екологічної.

Основні показники, що застосовуються для визначення ефективності реалізації різних видів виду державної економічної політики в Україні.

Тема 6. Досвід державного регулювання економіки в інших країнах.

Еволюція підходів до державного регулювання. Підходи до державного регулювання у різних економічних школах.

Досвід і наслідки тотального державного контролю притаманному командно-адміністративній системі.

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи.

Державне регулювання економіки в країнах Західної Європи. Досвід державного регулювання і побудові соціально-орієнтованої ринкової економіки в країнах Північної Європи. Державне регулювання економіки США. Державне регулювання економіки Японії. Державне регулювання економіки КНР.

Неспроможність держав трансформувати економіку на національному рівні у відриві від світових господарських процесів і стану міжнародної кон'юнктури. Пріоритетні функції держави за умов глобалізації економіки.

Використання зарубіжного досвіду державного регулювання в Україні.

Змістовний модуль 3. Стратегії економічного розвитку та трансформацій. Основні засади державного регулювання інституційних трансформацій в економіці.

Тема 7. Інституційні зміни та інституціональна політика.

Причини і механізми інституціональних змін. Фактори, що визначають напрями інституційних змін. Класифікації інституційних змін.

Інституційні зміни як умова і результат соціально-економічного розвитку. Джерела і механізми зміни інститутів. Закономірності

інституційних змін. Дискретність в інституційному розвитку. Витрати і вигоди в процесі інституціональних змін.

Ефективнісна теорія інституційних змін. Теорія політичного ринку як джерело інституційних змін. Теорія індукованих інституційних змін. Розподільча теорія інституційних змін.

Системоутворюючий інститут. Перехідні інститути. Інші види інститутів (формальні і неформальні, політичні і економічні, системоутворюючі та другорядні тощо). Інституціональна рівновага і еволюція інститутів. Витрати інституційної трансакції. Інституційний трансферт. Трансформаційні витрати. Критерії необхідності інституційних змін: кількісні та якісні параметри.

Роль інституційного планування в трансформаційних процесах. Інституційна матриця. Роль і значення метайнституту в процесі регулювання перехідних процесів.

Умови та методи аналізу формування ефективного інституційного середовища. Природно-ресурсна детермінованість, технологічна складова і крива «інституційної спроможності».

Тема 8. Системні трансформації економіки і суспільства у новітньому контексті.

Теоретичні здобутки синергетики як нового міждисциплінарного напрямку наукових досліджень, спрямованих на вивчення процесів самоорганізації у складних, нерівноважних системах. Порівняльний аналіз традиційного та синергетичного підходів до дослідження трансформації економічних систем.

Сутність та особливості застосування еволюційного підходу до дослідження трансформації економічних систем. Трансформаційні механізми мінливості, спадковості та природного добору. Роль суб'єктивного чинника в системних трансформаціях.

Теоретико-методологічні здобутки інституціоналізму в дослідженні трансформації економічних систем. Теорія інституційних змін. Провідні чинники, механізми та види інституційних змін.

Взаємодія та взаємодоповнення синергетичного, еволюційного та інституційного підходів до дослідження трансформації економічних систем.

Тема 9. Сутність і специфіка якісних перетворень господарського життя суспільства.

Відображення трансформаційних процесів у системі категорій соціально-економічної динаміки. Концепція розвитку та її еволюція у другій половині ХХ ст. Типи, етапи та стадії розвитку економічних систем. Прогрес та регрес економічних систем.

Співвідношення понять “еволюція” та “трансформація” економічних систем. Трансформація економічних систем у вузькому та широкому розумінні. Еволюційні та революційні соціально-економічні перетворення. Структурування економічних трансформацій за характером, глибиною, інтенсивністю, спрямованістю, охопленням елементів системи.

Модернізація як складова трансформаційного процесу. Види модернізації. Моделі “наздоганяючого” розвитку. Транзитивні економічні системи. Співвідношення понять “трансформація” та “реформування” економічної системи.

Тема 10. Основні чинники, механізми, вектори соціально-економічних трансформацій.

Екзогенні та ендогенні чинники соціально-економічних трансформацій. Суперечлива взаємодія традиційної та інноваційної підсистем трансформаційної економіки.

Адаптаційні механізми соціально-економічних перетворень. Біфуркаційні механізми трансформації економічних систем. Основні чинники посилення ролі біфуркаційних механізмів трансформації сучасних економічних систем.

Багатовекторність та якісна різноманітність системних перетворень, що реалізуються у сучасному світі. Глобальні та локальні, внутрішньосистемні та міжсистемні, координовані та спонтанні, антагоністичні та засновані на соціальному партнерстві, трансформації економічних систем. Новітні трансформації економічних систем як складноструктуровані процеси постіндустріальної модернізації, трансформації суспільного устрою, глобалізації господарського розвитку, соціалізації та гуманізації суспільного життя.

Тема 11. Закономірності розвитку трансформації сучасних економічних систем.

Закономірності трансформації економічних систем у трактуванні представників синергетичного, еволюційного та інституційного підходів.

Цикли міжсистемних трансформацій. Поняття та стадії трансформаційного циклу. Етапи розвитку перехідних економічних систем.

Альтернативність та варіативність розвитку як фундаментальна закономірність сучасних глобальних та локальних трансформацій. Конвергенція та дивергенція розвитку сучасних перехідних економік.

Трансформаційна криза (спад, рецесія) як закономірність міжсистемних перетворень.

Змістовний модуль 4. Напрямки формування національної стратегії інституційних трансформацій України.

Тема 12. Національні моделі трансформаційних економік.

Загальне та особливе в економічних трансформаціях. Національний характер економічних систем. Відображення національної своєрідності економічних систем у наукових дослідженнях різних теоретичних шкіл.

Національна економічна система. Національна модель економіки. Національні моделі соціально-економічних перетворень як вияв діалектичної єдності загального, особливого та одиничного в трансформаційному процесі. Постіндустріальні тенденції сучасної економіки та їх прояв в умовах трансформаційних процесів.

Типи трансформації економічних систем. Прискорена та уповільнена, керована та спонтанна трансформації. Сутність, основні чинники та передумови посткомуністичних трансформацій. Класична та інверсійна трансформація. Основні моделі ринкових перетворень: шокова терапія та градуалізм. Моделі економічних інституціональних трансформації країн світу.

Тема 13. Механізми структурної та інноваційно-інвестиційної політики, як основа трансформаційної політики України.

Сутність структурної політики держави та її основні види. Економічний зміст структурної політики держави та її основні види. Принципи здійснення державної структурної політики. Основні показники оцінки структурних зрушень в економіці країни. Державне регулювання структурних зрушень в економіці та структурна політика держави.

Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Сутність процесу державного регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Основні інструменти механізму державного сприяння формуванню і розвитку національної інноваційної системи. Основні показники науково-технічної та інноваційної діяльності країни та її регіонів.

Державне регулювання інвестиційних процесів в Україні. Концептуальні основи державного регулювання інвестиційних процесів в Україні. Класичні і сучасні теорії державного регулювання інвестицій. Перспективи стимулювання залучення іноземного капіталу до економіки країни. Аналіз інвестиційної активності країни та її регіонів. Методи державного регулювання інвестиційних процесів в Україні.

Тема 14. Проблеми та завдання сучасного етапу інституціональних трансформаційних процесів в Україні. Напрямки трансформації будівельної галузі України.

Інституційні проблеми українських реформ. Економічні інститути і політична влада. Управлінська невизначеність. Інституційне середовище сучасної України та низька якість роботи інститутів.

Створення сучасної, ефективної системи державного управління як важливий чинник виходу із трансформаційної кризи українського суспільства. Основні положення і концепції адміністративної реформи. Децентралізація в Україні проблеми і перспективи розвитку.

Необхідність формування нової системи державного управління як інструменту подолання кризи в Україні

Трансформація будівельної галузі. «ВІМ-технології» – як інструмент подальшого реформування, модернізації та цифрової трансформації будівельної галузі України. Впровадження ERP-системи у компанії-девелопера. Розвиток «зеленого будівництва».

Комплексний розвиток цифрової економіки, як нової парадигма розвитку України та зростання її конкурентоспроможності.. Діджиталізація в Україні: електронне врядування та держпослуги.

Тема 15. Конкурентоспроможність національної економіки та стратегічні пріоритети інтеграції України до сучасної системи світового господарства.

Еволюція теоретико-методологічних підходів до трактування поняття «конкурентоспроможність». Конкурентоспроможність національної економіки як економічна категорія. Провідні чинники забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

Модифікація існуючих підходів до визначення критеріїв конкурентоспроможності національних економік за умов пост-індустріалізації та глобалізації світогосподарського розвитку. Конкурентоспроможність як вияв синергійної природи соціально-економічної системи.

Інерційно-ринкова та інноваційно-проривна (випереджальна) модель реінтеграції національної економіки до світового господарського простору.

Основні риси української моделі соціально-економічних перетворень.

Трансформація в умовах глобалізації. Оцінка конкурентоспроможності національної економіки в глобалізованому світогосподарському середовищі. Роль та функції української держави в трансформаційній економіці та у забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки. Стратегічні пріоритети державного регулювання трансформаційних процесів в Україні.

Стратегічні пріоритети економічних та інституційних перетворень національної економіки у контексті європейського вибору. Проблеми та завдання на шляху приєднання України до «Зеленої стратегії» ЄС.

5. Методи контролю та оцінювання знань аспірантів

Контроль академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Контроль відвідування занять

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

6. Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту аспірантом на заняттях, які призначаються додатково.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – іспиту. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий– 40 % семестрової оцінки.

7. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
М 1	М 2	М 3	М 4	Контр. Роб.	Семестр. контроль. Залік	
15	15	15	15	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова екзаменаційна сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання іспиту.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

9. Методичне забезпечення

1. Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. [Текст] / Б.Е. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. – 2017. - 612 с.
2. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : Монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Головаш Б.Е. – Львів, 2020. – 872 с.

10. Рекомендована література

Базова

1. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають. – К. : Наш формат, 2016. – 440с.
2. Базилевич В.Д., Вальтер Д. та ін. Глосарій зеленого бізнесу: українсько-німецько-російсько-англійський / Наук. ред. В.Базилевич, Д.Вальтер. – К.: Знання, 2010.
3. Батман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / пер. з англ. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. – 109 с.
4. Бек У. Власть и ее оппоненты в эпоху глобализма. Новая всемирно-политическая экономия / пер. с нем. – М.: Прогресс-Традиция: Территория будущего, 2007. – 460 с.
5. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / В. Г. Бодров, О. М. Сафронова, Н. І. Балдич. – К. : Академія, 2010. – 520 с. – (Серія –Альма-матер®).
6. Геращенко А.Л. Экономика XXI: страны, предприятия, человека/ Алексей Геращенко - Харьков: Фолио, 2015.- 286 с.
7. Глобальна економіка: Підручник під грифом МОН. [Текст] / Б.Е. Головаш [та ін.] За загальною редакцією Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. – Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. – 2017. - 612 с. Глобальні асиметрії економічного розвитку: монографія / Я.М. Столярчук.- К.: КНЕУ, 2009. – 302. с.
8. Дідківська Любов Іванівна, Головка Людмила Степанівна Державне регулювання економіки: навч.посібник/Л.І.Дідківська, Л.С.Головка .-5-е вид., стер.-Київ:Знання,2006 .-213с.
9. Довбенко М. В. Сучасна економічна теорія (Економічна нобелелогія) [Текст]: навчальний посібник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2005. – 336 с.
10. Історія економіки та економічної думки: підручник / В. В. Козюк, Л. А. Родіонова; — Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 792 с.

11. Институциональная экономика [Текст]: Учебник / Под общ. ред. А. Олейника. – М.: ИНФРА-М, 2015. – 367с.
12. Институціональна економіка : навчальний посібник / І. М. Колесніченко, А. В. Литвиненко ; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента І. М. Колесніченко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 236 с.
13. Институціональна економіка : навчальний посібник / С. Ю. Івашина, О. Ф. Івашина. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2018. – 132 с.
14. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : Монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Головаш Б.Е. – Львів, 2020. – 872 с.
15. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики. – М.: Начала, 1997. – Гл. 4.
16. Пустовійт Р. Трансформаційна криза в Україні: оцінка з позицій інституціональної теорії // Економіка України. – 2014р. – № 1.
17. Сиденко В. Р. Глобализация – европейская интеграция – экономическое развития: украинская модель: в 2-х т.– Т.1. – К.: Фенікс, 2008. – 376 с.
18. Стадвелл Дж. Чому Азії вдалося? / Пер. з англ. – К. : Наш формат, 2017. – 448 с.
19. Міжнародні стратегії економічного розвитку: / За ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, І. В. Ліганенко. – 2-ге вид., навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 356 с.
20. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навчальний посібник/ За ред. А. О. Задой. – К.: Знання, 2007. – 332 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
21. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Підручник для студ. економіч. фак-тів і економіч вузів України / За ред. Ю.В.Макогона. – К.: Знання, 2009. – 420 с.
22. Регіональна політика Європейського Союзу [Електронний ресурс]: підручник / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; за ред. В. І. Чужикова. – Електрон. текстові дані. – Київ: КНЕУ, 2016. – 496 с.
23. Ткач А. А. Институціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія [Текст]: навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.
24. Ткач А.А. Институціональні основи ринкової інфраструктури: монографія. К.: НАНУ Об'єднаний ін-т економіки, 2005. – 295 с.
25. Ткач А. А. Институциональные трансформации экономических систем // Трансформаційні процеси в економіці України: інституціональний контекст: монографія / за ред. М. М. Радевої. Мелітополь: Колор Принт, 2018. С. 71–136. DOI: <https://doi.org/10.32901/978-966-2489-64-4/2018>.
26. Ходжсон Д. Экономическая теория и институты: Манифест современной институциональной экономической теории / Пер. с англ. – М. : Дело, 2003. – Гл. 9. – 464 с.

27. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / Л.А. Швайка. – Київ: Знання, 2006 . – 435с.
28. Якубенко В.Д. Базисні інститути у трансформаційній економіці: Монографія. – К. : КНЕУ, 2003. – Розд 2. – 252 с.
29. Goldstein Morris, Mathieson Donald J., and Lane Timothy. Determinants and Systemic Consequences of International Capital Flows. / A Study by the Research Department of the International Monetary Fund, Occasional Paper 77, chap. 1. – Washington D.C. – March, 1991 – P. 1 – 45. – С. 21.
30. Frye T., Shleifer A. The invisible Hand and the Grabbing Hand // American Economic Review. – 1997
31. Rutherford M. Institutional Economics: then and now [Електронний ресурс] / М. Rutherford // Journal of Economic Perspectives. – 2001. – Vol. 15. – № 3. – P. 173– 174. – Режим доступу : <https://www.iei.liu.se/nek/730A22/filarkiv-2013/del-1a-andersson/1.516351/RutherfordInstEcthenandnow.pdf>.
32. Schneider F. D.Eanst. Measuring the size and development of the shadow economy. Can the causes be found and the obstacles be overcome? – Berlin, Heidelberg: Springer publishing Company, 2001
33. Schneider F. The size and development of the shadow economies and shadow economy labour Force of 22 Transitions and 21 OECD countries: What do we really know?. - K&D, 2002
34. Walker O., Walker M. The underground economy Global evidences of its size and impact. –Vancouver: B. C. Friezer Institute, 1997.

Додаткова

1. Геращенко А.Л. Экономика XXI: страны, предприятия, человека/ Алексей Геращенко - Харьков: Фолио, 2015.- 286 с.
2. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін: [монографія] / Н. І. Гражевська. - К. : Знання, 2008. - 431 с.
3. Эггертссон Л.И. Экономическое поведение и институты / Пер. с англ. – М. : Дело, 2011. – Гл. 3. – 408 с.
4. Кутуєв П. В. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. – К.: “Сталь”, 2005. – 499 с.
5. Лазебник Л. Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства / Л. Лазебник // Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. Випуск №2, 2018 р. С.69-74.
6. Лазоренко Т. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу /Т. Лазоренко, І. Шолом // Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». Випуск №1, 2020 р. С.50-51 URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201186> (дата звернення 13.07.2020р.)
7. Любимцева С. В. Трансформация экономических систем. – М.: Экономистъ, 2004. – 443 с.

8. Ли Куан Ю. Мой взгляд на будущее мира/ Ли Кван Ю ; Пер. С англ. – М.: Альпина нон-фикшн, 2017. – 446с.
9. Лі Куан Ю. Із третього світу в перший. Історія Сингапуру:1965-2000. / Лі Куан Ю ; пер. с англ. Є.Сагайдака – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2016. – 760 с.
10. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / Макаренко І.П., Копка П. М., Рогожин О. Г., Кузьменко В. П. – К.: Ін-т проблем нац. безпеки Ради нац. безпеки і оборони України; Ін-т еволюційної економіки, 2007. – 520 с.
11. Нельсон Ричард Р., Уинтер Сидней Дж. Эволюционная теория экономических изменений / Пер. с англ. М.: Финстатинформ, 2000. – 474 с.
12. Норгаард О. Економічні інституції та демократична реформа. Порівняльний аналіз посткомуністичних країн / пер. з англ. – К.: Ніка-Центр, 2007. – 417 с.
13. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. – К.: Основи, 2000. – 198 с.
14. Петті Томас. Капітал у ХХІ столітті – К.: Наш формат, 2016 – 696 с.
15. Сенор Д., С. Сингер. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива. – Yakaboo Publishing, Київ, 2016. – 360стор.
16. Стратегії сталого розвитку «Україна-2020». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>
17. Трансформаційна економіка: навч. посіб. / За ред. В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.
18. Уэбстер Ф. Теории информационного общества / пер. с англ. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 399 с.
19. Флорида Р. Креативный класс. Люди, которые создают будущее/Ричард Флорида; пер. с англ. Н. Яцюк ; [науч. Ред.. Р. Хусаинов]. – М: Манн, Иванов и Фербер, 2016.- 384 с.
20. Thomas Piketty. Capital in the twenty-first century/ translated by Arthur Goldhammer. – The Belnap Press of Harvard University Press, 2014.- 686 p.
21. Vinska O.Y., Tokar V.V. LGBT Inclusion Culture: Impact on Economic Growth of the USA, China and Poland/ O.Y. Vinska, V.V. Tokar // Бізнесінформ. – 2016. – №10. С. 54-60 (0,73 д.а.) Режим доступу до журналу: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2016-10_0-pages-54_60.pdf

Інформаційні ресурси

1. Законодавча база [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
2. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
3. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.

4. Інформаційна база [Електронний ресурс] // Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
5. Статистична база [Електронний ресурс] // Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
6. Global Competitiveness Report 2020 | World Economic Forum [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020>.
7. Наукові публікації, інформаційна база [Електронний ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу: www.niss.gov.ua.
8. Аналітичні матеріали, публікації [Електронний ресурс] // Український центр економічних і політичних досліджень ім. А.В. Разумкова. – Режим доступу: www.ucerps.com.ua.
9. Підручники, посібники, статті [Електронний ресурс] // Економіко-правова бібліотека. – Режим доступу: www.vuzlib.net.
10. Бібліотека КНУБА [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>.